

denne Enighed" — det var en Enighed mellem Partierne, han talte om — „kan fæstnes og styrkes, maa, saa længe Grundlovsforhandlingen føres, Spørgsmaal, der tidligere har fremkaldt Uoverensstemmelse mellem de 3 Partier, saa vidt muligt holdes tilbage. Ingen nye, store Spørgsmaal, der kunde give Anledning til Strid, vil — saa vidt Ministeriet raader — derfor blive rejst. I Lovgivningen vil Ministeriet samle Interessen om Grundlovssagen“. Man maatte altsaa gaa ud fra, at det var det Hovedsynspunkt, hvorfra Arbejdet i den Rigsdagssamling, hvori vi nu staar, skulde ses, og vi har ogsaa erfaret, hvordan adskillige Ministre, f. Eks. den højtærede Landbrugsminister, i sin Tid afviste en Forhandling om Fæsteaflysningsspørgsmaalet eller en Forhandling om en Revision af Jagtloven af Hensyn til Grundlovsforhandlingerne. Ja, selv overfor Smaating har det heddet: Tys! Grundloven! Fred mellem de 3 Partier! og jeg tør med Sandhed sige, at Venstre har paa den mest loyale Maade holdt Fred. Derfor maa det undre os, at Regeringen uden nogen Nødvendighed, saa sent som i Februar Maaned, kaster et stort og gammelt Stridsspørgsmaal ind i Debatten ved at fremsætte et Lovforslag, hvorved den søger at kuldkastrate den af Venstre gentagne Gange vedtagne Retsreform og indføre den saakaldte store Procesreform, som Venstre har været betænkelig ved under Hensyn til de store Bekostninger og de store Ulemper, den uvægerlig vilde medføre særlig for Landbefolkningen. Ganske vist er Venstre et meget fredsommeligt Parti, men saa naiv kan man vel ikke være at tro, at dette Stridsspørgsmaal er egnet til at jævne Vejen for Grundlovsforslaget.

Det ligger derfor nær at spørge: Hvad er Grunden til, at dette Lovforslag er kommet frem? Jeg ved ikke, om det er sket — men det maa jeg dog formode — med den højtærede Justitsministers gode Villie. Der kunde for saa vidt være nogen Grund til at tvivle derom, som den højtærede Justitsminister i Efteraaret begyndte med at prøve sig frem med en lille Reform, der en Tid blev pustet noget op i den radikale Presse, en Reform, som væsentlig gik ud paa, at der blev ophængt Plakater i Arresterne, som skulde fortælle Arresteranterne, at de kunde appellere den afsagte Arrestkendelse. En Dommer har sagt mig, at de ældre og mere erfarne Arresteranter lo ad den Plakat, medens enkelte har prøvet den, men med det be-

drøvelige Resultat, saa vidt jeg ved, at Kendelsen, der har været prøvet ved en højere Ret, først er kommet til at foreligge, efter at de havde afsonet deres Straf. Reformen var altsaa ikke særlig betydelig, og Bladet „Social-Demokraten“ her i København kasserede den da ogsaa pure og krævede den hele store Retsreform frem til Trods for, at Socialdemokraterne, som anført af mit Partis Ordfører, i den foregaaende Rigsdagssamling i deres Betænkning gav deres Tilslutning til det, vi var enige om.

Forunderligt nok rettede Ministeriet sig efter det Krav, der blev fremsat i „Social-Demokraten“. Jeg siger: forunderligt nok, thi det er jo kendt, at... (Alfred Christensen: Er dette en anden Behandling?). Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) afbryder og henvender sig til Formanden med Spørgsmaalet, om dette er en anden Behandling. Jeg synes, det ærede Medlem kunde overlade til Formanden at skønne over, om jeg kommer for vidt ud. Jeg skal nok komme til Sagen, men jeg mener, det er nødvendigt at fremdrage den anførte Betragtning til Begrundelse af Venstres Standpunkt her ved anden Behandling. Jeg siger: forunderligt nok, thi det er jo kendt, at den højtærede Justitsminister i sin Tid som Medlem af Reformpartiet og siden har været en Modstander af den store Retsreform. Jeg tillader mig at citere. I 1909—10 udtalte han sig imod den og opgjorde — maaske til Skræk og Advarsel for Rigsdagen — Forøgelsen af de aarlige Udgifter ved Gennemførelsen af den i 1909 vedtagne Retsreform til 2 Millioner og Udgiften en Gang for alle til 5 Mill. Kr. Nu forelægger den højtærede Justitsminister et Lovforslag om den store Retsreform, den langt mere vidtgaaende og kostbare, og den opgøres til kun at skulle koste 1,033,200 Kr. aarlig og 2,7 Mill. Kr. en Gang for alle. Det er klart efter dette, at enten maa Tallene fra 1909—10 være ravgale, eller ogsaa er den højtærede Justitsministers Tal fra i Aar meget for lave, og jeg er ikke i Tvivl om, at det sidste i væsentlig Grad er Tilfældet.

Flertallet siger i sin Betænkning, at Lovforslaget vil „fremme Sagernes Behandling og derigennem formindske de med deres Førelse forbundne Udgifter“ — det er den civile Retspleje, der er Tale om. Deroverfor vil jeg dog med Formandens Tilladelse citere en Udtalelse af den daværende Folketingsmand for Højrup-Kred-